

Opetus- ja kulttuuriministeriö

PL 29
00023 Valtioneuvosto

LAUSUNTO 1.3.2013

Asia Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi tekijänoikeuslain muuttamisesta sekä laiksi orpoteosten käyttämisestä.

Dnro OKM/5/010/2013

Suomen säveltäjät ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunnon mainitussa asiassa. Asia on tärkeä, ja koskee säveltäjyyden ytimessä olevaa tekijänoikeutta.

SUOJA-AIKADIREKTIIVI

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan, että sanoitetun sävellyksen tekijänoikeus laskettaisiin viimeksi kuolleen sanoittajan tai säveltäjän kuolinvuodesta. Suoja-aikadirektiivin mukaisesti sanoitetun sävellyksen suoja-aika olisi voimassa, kunnes 70 vuotta on kulunut viimeksi kuolleen sanoittajan tai säveltäjän kuolinvuoden päättymisestä. Säännöstä sovellettaessa sanoitettuna sävellyksenä pidettäisiin sellaista sävellysteosta, jota varten sekä sanoitus että sävellys erityisesti luotiin.

Suomen Säveltäjät kannattaa sanoitetulle sävellykselle uudelle tavalla laskettavan suoja-ajan säätämistä esitetyllä tavalla. Sävellyksen ja sanoituksen keskinäistä yhteyttä koskevan uuden säännöksen suppea tulkinta parantaisi edellytyksiä suojan piirissä olevan teosmassan hallinointiin. Tekijäjärjestöillä on periaatteessa edellytykset tukea tekijänoikeusjärjestöissä mahdollisesti tapahtuvaa teosrekisteröinnin kehitystyötä uuden säännöksen ehtojen toteutumista valvottaessa.

LÄHIOIKEUDET

Hallituksen esitys (45 §)

Suoja-aikadirektiivin mukaisesti esityksessä ehdotetaan, että esittävän taiteilijan suoja äänitallenteelle tallennetun esityksen osalta samoin kuin äänitallenteen tuottajan suoja pidennettäisiin 50 vuodesta 70 vuodeksi. Lisäksi lakiin ehdotetaan otettaviksi säännökset esittävän taiteilijan mahdollisuudesta irtisanoa äänitallenteen oikeuksien siirto- ja luovutus sopimus sekä esittäville taiteilijalle maksettavasta lisäkorvauksesta siinä tapauksessa, että esittävä taiteilija on luovuttanut oikeutensa tuottajalle kertakorvauksella.

Suomen Säveltäjät kannattaa lähioikeuksien suojan pidentämistä esitetyllä tavalla.

ORPOTEOSDIREKTIIVI

Hallituksen esitys

Orpoteosten käyttämisestä ehdotettavaan lakiin ja sen pohjalta annettavaan valtioneuvoston asetukseen sisällytettäisiin orpoteosdirektiivin edellyttämät kansalliset säännökset.

Suomen Säveltäjät kannattaa ehdotettua orpoteoslakia. Kattavin tieto musiikin tekijöistä ja kustantajista löytyy tekijänoikeusjärjestöjen, kuten Teoston – tulevaisuudessa mahdollisesti myös Global Repertoire Databasen – järjestelmistä, jolloin on syytä varmistaa, että näistä lähteistä tietoa myös kyseisissä tapauksissa haetaan. Mielestämme orpoteoslaki voi koskea vain musiikin soivaa muotoa. Sopimuslisenssin soveltamista voisi pitää ensisijaisena tavoitteena myös orpoteoslain soveltamisalaan kuuluvien teosten käyttötilanteissa.

ARKISTOIDUN OHJELMAN JA LEHDEN UUELLEEN KÄYTTÄMINEN

Hallituksen esitys

Arkistoidun televisio-ohjelman uudelleen lähettämistä koskeva tekijänoikeuslain 25 g § ehdotetaan muutettavaksi koskemaan arkistoidun radio- ja televisio-ohjelman sekä lehden uudelleen käyttämistä.

Suomen Säveltäjät kannattaa ehdotettua muutosta, kuitenkin sellaisella varauksella, että sopimuslisenssillä ei puututa oikeudenhaltijoiden pääasiallisiin markkinoihin. Pääsääntönä aineistojen käytössä tulee olla oikeudenhaltijoiden ja käyttäjien välinen suora markkinaehtoinen sopimustoiminta.

SOPIMUSLISENSSIN PERUSSÄÄNNÖKSEN TÄYDENTÄMINEN

Hallituksen esitys

Sopimuslisenssijärjestelmän perussäännöstä ehdotetaan täydennettäväksi niin, että hyväksytyt järjestön katsotaan edustavan hyväksymisen alaan kuuluvien sopimusten osalta myös järjestöjen ulkopuolisia oikeudenhaltijoita. Ehdotus vahvistaisi sopimuslisenssijärjestelmän perusteita ja sen asemaa kansallisena oikeuksien hallinnointijärjestelyinä Euroopan unionin sisämarkkinoilla.

Suomen Säveltäjät ei kannata sopimuslisenssin perussäännöksen täydentämistä esitetyllä tavalla. Kollektiivihallinnon tulee perustua vapaaehtoisuuteen sekä oikeudenhaltijoiden antamiin nimenomaisiin valtuutuksiin oikeuksiensa hallinnoinnista.

LAINAUSKORVAUKSEN SAAJAN TÄSMENTÄMINEN

Hallituksen esitys

Tekijänoikeuslain 19 § 4 momentin mukaan teoksen tekijällä on oikeus korvaukseen teoksen kappaleiden lainaamisesta yleisölle, kun teos lainataan yleisestä kirjastosta. Lainauskorvaussäännöksen täsmentämisen tavoitteena on vahvistaa, että lainauskorvausta koskevia säännöksiä sovelletaan vain alkuperäiseen tekijään ja hänen perilliseensä, ei tekijänoikeuden siirronsaajaan.

Suomen Säveltäjät kannattaa esitystä lainauskorvauksen saajaa koskevan säännöksen täsmentämisestä esitetyllä tavalla.

Suomen Säveltäjät ry

Jari Eskola
vt. toiminnanjohtaja

Suomen Säveltäjät ry on suomalaisten ja Suomessa vakituisesti asuvien taidemusiikin säveltäjien ammatillinen järjestö, johon kuuluu 186 säveltäjää. Jäsenistö edustaa kattavasti Suomen taidemusiikin säveltäjiä, sillä lähes kaikki ammattimaisesti toimivat säveltäjät ovat yhdistyksen jäseniä.